

Ese de trei ori în săptămână: Mercuri-a, Vineri-a și Duminică, când o călă intră, când numai duminică, adică după momentul impregierilor.

Pretul de prenumerație:

pentru Austria:	
pe an întreg	7 fl. v.
„ dimetate de an	4 „ „
„ patrariu „	2 „ „
pentru România și Străinătate:	
pe an întreg	15 fl. v.
„ dimetate de an	8 „ „
„ patrariu „	4 „ „

ALBINA.

Prenumeratiunile se fac la tot dinsti a-i nostri, și d'adrepul la Stadt, Wallfischgasse Nr. 8, M. sunt a se adresa și corespondințele Redacțiunea, administrațiunea sau a; câte vor fi nefrancate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuție și alte comunicații de interes privat — se răspunde câte 7 cr. de linie, repetițiile se fac cu prețul scadut. Prețul timbrului este 30 cr. pentru una dată, se antcipa. Speditura: Mariahilf, Windmühlgasse Nr. 29. unde se primesc inserțiunile.

Invitare la prenumerație.

Cu 1 octombrie cal. vechiu se începe patrariu nou de an pentru prenumerațiunile la fôia noastră.

Condițiunile remain celea de pana acum'a.

Invitând pe OO. nostri cetitori la prenumerațiune, i rogăm totodată a însemna numele și post'a ultima cat se pôte de chiar.

Fiind că tipărim cu 100 esemplare mai mult de cati sunt prenumerații, suntem în stare a pôte s'ierci cu esemplare complete de la începutul „Albinei“

Redacțiunea.

Viena 27 sept./9 opt.

Conferința deputatilor nemțiesci cari se adunaseră la Viena, n'a publicat programul seu precum se acceptă și precum amintirăm și noi în nr. tr. Pre șemne vor remain tôte precum le-a formulat rezoluțiunea de care am pomenit.

Deputatii din Boemi'a auzind de conferința nemților, se adunara la Praga și țienura cateva consultari, din cari ipse nu s'a stracorat nemica în public caci membrii se deoblegara a paștră tôte secret.

Diurnalelor magiare și anume lui „Hon“ i se pare că aceste conferințe și eventualmintă programe, nu pot intră în detaiu, pentru a incunjură scisiunea chiar între membrii sei, era în cat se vor ocupă de generale, au numai importanța programelor ce le fac candidatii de deputati din Ungaria. — „P. Napló“ în al doile articlu despre cele interne, cere inființierea ministeriului, care pasind apoi în antea dietei cu cunoscutul program al afacerilor comune, și facend cestiune de cabinet din primire, crede că diet'a l'ar primi.

Din tôte preșemnele, pertratarile pentru inființierea ministeriului unguresc s'an intrerupt.

În Prusi'a se îndeplina anesarile. Cea lalta parte a Germaniei, și deschinit regatul Wirtembergei, nu vre se scie de neci olegatura strinsa cu confederațiunea de medianopte, și teme libertatea, în Prusi'a nu vede springin pentru acest'a. Cabinetul e de acord cu camera în asta privinția.

Imperatul Napoleone pre di ce merge e tot mai morbos. Cesarismul în Franci'a se radima pre întieptiunea și poterea unuia om, alui Napoleone. Intieptiunea și energ'ia nu sunt bunuri ereditare, și lumea se intrăba dacă constituțiunea de acum'a a Franciei va traf mai mult de cat întemeiatoriul ei?

Scirile ce șosesc din Spani'a batjocoresc progresul ce l'a facut omenimea, batjocoresc științele politice. Deportatiuni se fac cu multimea, aderintele nependinței parerilor nu e secur de libertatea sa individuala. La unghiul senului de Guinea, sub equatore are Spani'a insul'a Fernando-Po, cu o clima ce ucide pre europeni, indigenii putieni locuiesc

la munti, neci ei nu pot suferi aerul. Acest'a e locul deportatilor. Barbatii politici, militari innalti și subalterni, artiști industriali — au loc comun cu gefuitorii și telharii.

De la Constantinople n'avem neci o scire în caus'a României. Presupunem înșe că pertratarile au luat curs favorabile, concludiend din cercustanți'a încheiarei împrumutului în Franci'a (de care am pomenit altă dată) pentru care de la Bucuresci va plecâ d. Ernescu. În țiera decurg pregătirile electorali în ordine buna.

Scirile ce diuariul oficial de aici le primesc din Aten'a, fac pre rescolatii din Candi'a ômeni paciei, ga'ta a se întielege cu Turci'a, după ce Franci'a și Angli'a nu vre se-i spriginésca, presupunend că Rusi'a luera într' așems. — Nu e mirare dacă îndeprtarea localii și canalele prin cari se stracóra scirile, le fac contradicătorie.

Promontoriul Aradului în 5 octombrie 1866.

(u.) Mi vine se me intruduc și eu în acest'a stimata fôia ca corespundintele ei caletorii, scriind adeca — „de rebus omnibus et quibusdam aliis,“ cum dice latinul. Sciti că acele corespundințe se cetera cu mare interes, chiar și de caștra contrari.

Am obserbat înca pana nu se prorogasc diet'a, era de atunci, și mai anume în șeptemanele trecute esî prin colôncle foilor magiare capitali de partita — chiar pe fatia, cumca între întieliginti'a, sêu între barbatii conducatori ai magiarilor domnesce o nentielegere, o șfasiatura nu mai putien apriga, ba dóra înca mai mare și mai fatale, decat între unii de ai nostri. Va se dica, nici în acest punct n'au frații magiari ce ride de noi, nici ce se bucură de slabitiunile nôștre; ba din contra, dacă ei si-ar avé imin'a și mintea la loc, ar trebui se șentia și se pricépa pre bine reciprocitatea nessului morale și politic, și se-si ice învetiatura pentru viitoriu.

Dar se vedem mai de parte. — Punctul de discordia între corifeii magiari — e o cestiune, cea mai grea, mai momentôsa de cat tôte celelalte moderne, o cestiune prin a careia deslegare are se se decida asup'r'a esistintiei seu ne-esistintiei Ungariei, adeca cestiunea despre „afacerile comuni.“ Nentielegerea între radicali, liberali și conservativi ie pe di ce merge dimensiuni tot mai mari și imbraca un caracter tot mai șerios și mai amar. „Pesti Napló“ a întreprins a constată, că proieptul de deslegare al partitei sale, partitei lui Deák, corespunde într'u tôte condițiunilor și postulatelor combinate și stabilite în urm'a artichiului de pasci alui Deák, pe cari condițiuni și postulate opiniunea publica în tóta țiera le-ar fi aprobat și acceptat cu entusiasm. „Hon“ din contra, sêu în „Hon“ radicalii afirma, cumca acel proiept, proieptul subcomisiunei de 15 pentru afacerile comuni, suna ca untestament al autonomiei și independinței Ungariei. Apoi

acest'a o și șplica și demustra cu arguminte nenicătorie! — pre cand conservativii în „Pesti Hirnök“ al lor — și acî jôca tot pe Mefistofeles, ei adeca conced, că prin planul liberalilor lui Deák autonomi'a țierei e periclitata, dar de alta parte constatéza, că prin principiile democratice ale radicalilor e periclitata în asemenea mesura igemoni'a magiara, care e identica cu esistinti'a țierei!! Conservativii vor „Magiaria“ federata Austriei.

„P. Napló“ recunôșce, că proieptul partitei sale a produs în multi pre rea impresiune, dar el țiene temerile de nentemeiate, și cauta caus'a nemultumirei în — „suspițiunea, indolenti'a, neconstanți'a, fric'a comune de idee și fapte etc.“

Unde va duce acest'a cêrta deplorable pentru patria și popóre — nu se pôte prevedé; avem totusi causa destula a ne teme, că ea va face mari șervitii — reacțiunei; acî apoi chiar magiarii șervesc reacțiunei!

Noi romanii ștăm și ne uităm la lupta cu manile încrucite, casî cum ea nu ne-ar atinge pre noi de fel. Dar ce am și șei dice, când neci într'o partita nu aflăm — bunavoinția, șinceritate, respectare fatia cu interesele nôștre vitali.

Frații nostri magiari de veri ce partita, nici că șcim alt fel cușetă, de cat, că ei sunt tutorii nostri naturali, sêu că noi suntem — „fundus instructus“ al pamentului lor! Regimul érași pare se teme, că noi ne vom alatură liberalilor sêu chiar radicalilor, precand interesul și dorinți'a lui dóra ar fi ca se-i fim lui unelte; — deci éca că cauta se ne negrigésca; — éca că cauta se fim rezervati.

Am vrut se ating aceste acî numai asié — „per summos apices,“ pentru ca se-mi fac ceva-si observatiune din ele, cu privinția la nentielegerile de la noi de a casa.

Am audit prin cercuri private dicend și demustrand, cumca nentielegerile, iritabilitatea de la noi, ar fi produptul unor intrige și metechne — pre în țiesute de căștra unii corifeii magiari, anume a unor conservativi de pe langa regim și a unor pseudo-liberali, à la Eötvös, Gorove, Andrassy etc., carora li-ar fi șucces a casigă ici colé cate o unelța în senul nostru. — Dieu, se pôte? cel puțin prepusul se cam începe. Dar în fine ori cum se fie, ata'ta se scie din șperiinția, că — cel ce se jôca cu focul, adese se arde, dese si-aprinde chiar și cas'a, ér cel ce luera cu intriga în contra dreptatei și adevărului, de comun se face préda — intrigei!

Ni pare reu, fôrte reu pentru șfasiatur'a fratilor nostri, dar — și Nemescii si-are logic'a sa.

Asiu dorî, ca cei ce au urechi de audit, se auda! — Trec acum la unele mai putien seriôse.

Ieri, alalta-ieri, într'un'a din șerile trecute, ne aflăm mai multi adunati la un amic; discursul se invertiă mai vertos pe langa cestiunile de di; ne șpargeam capetele. că ce se fie, de regimul de stat

atat de putien grabesce cu promis'a noua reorganizare a monarciei, cu multiamirea popóralor. Se manifestara diferite pareri, un'a înșe, desî cea mai drastica, află cea mai via primire. Un amic carunt ni șplică și demustra, că în caotele de eleminte, pareri, interese și aspiratiuni diverginti din Monarcia, o multiamire egale a tuturoră — a fi absolut cu nepotintia, — o multiamire partiale, a unor'a, ar destepă cu drept invidia și amaretiune în ceialalti, — o multiamire a majoritatei — strins luata, de o parte n'ar fi esecutibile, de alta parte ar duce la democratia, care — creșdea el — ar fi ruin'a monarciei; prin urnare regimul de stat are lipsa de mult timp și multe ustenele, ca se combine și intruduca cel putien nemultumire egale, dacă o data multiamirea egale nu se pôte!

La glum'a acest'a riseram cu totii, dar — riseram cam cu amar în inima.

Venî apoi vorb'a de disput'a între „Albina“ și „Concordia,“ adeca sciti, de întrebările cele naive ale „Albinei,“ și de responsurile urnate dintr'o parte și alta. Dar disput'a nôștra iute o curmă un amic tener, carele cu o petrunsetate dêdna de generațiunea sa, ni pronunciă urnatôrea șentintia, în contra careia d'între cei de fatia nici unul n'avé curagiul d'a mai apelă:

„Omenii Albinei, cum se vede, se țien mortisii de proverbul ștrabun: „nici cu țureul nici cu nêmtiul,“ — prin urnare ei sunt conservativi; din contra cei de la „Concordia,“ geniali ca tot de un'a luera a ștabilî pentru viitoriu nou proverb: „și cu țureul și cu nêmtiul,“ — prin urnare ei atientesc la reforme, cu alt cuvent, ei sunt liberali.“

Gluma de gluma, dar într'adever ne prinde mirarea, cum de se tot mai afla ômeni, și înca ômeni cari se batjocuresc ei de ei de publicisti, apoi i vedi colé scriind și vorbind în public, casî cam tóta lumea ar fi ôrba și prósta, și numai ei ar avé monopolul logiceii și a științei, în fine — casî cum necaliturele și grobianitatile ar fi arguminte.

Temisior'a 6 opt. n.

(aa) S'a amintit în colôncle acestui pre știmat organ într'o corespundinția din S. Nicolaul-mare despre un „Alunneu,“ ce e ca se se infintieze aici la noi pe sém'a tenorimei române ștudiôse, lipsite de medilôce. Vin deci a dá în caus'a acest'a desluciri mai de aprôpe.

Inițiativa la acest'a întreprindere filantropica s'a fost apucat de domni' sa dl. catechet gr. or. și profesor de limb'a romana la gimnasiu, Georgiu Craciunescu, care în decursul anilor trecuti, observand că din caus'a lipselor de medilôce, numărul tenerimei nôștre la gimnasiu din ce în ce tot mai mult șcade, s'a apucat, și fora multe forme, a improvisat un plan — pre cat se pôte de simplu spre usurarea și îmbunțatirea șôrței ștudinților romani șeraci. Acest plan în esinți'a sa ținde a adună de la inimele cu șemțiu creștinesc și natiunal, din tôte clasele, de aici și de pe la țiera, tot felul de daruri, în bani sêu în naturale, ér acestea a le folosî spre șprovederea cu — corțel, cu vipt, cu carti, și dacă s'ar pôte chiar și cu vestiminte — a unui numer cat mai mare de ștudinți romani șeraci, parte gratis cu totul,

parte pe langa ceva-si sume rebonificatorice cat de nice, d. e. de 5--6 florini la luna. *)

Spre scopul acestia suslaudatul dn. profesor a si indreptat catre unii barbati de frunte de prin popor o provocatiune pentru participare la aceasta intreprindere, si provocatiunea acestia au aflat preste tot cel mai calduros resunet.

Ajungend treb'a in acest stadiu, intieligintia noastra de aici, folosindu-se si de consiliile mult meritatul nostru barbat V. Babesiu, care tocmai sosise aici, domineca in 4/16 sept. improvisa o adunare in locuinta pre demnului dn. protopop M. Dregiciu, si luand causa atinsei intreprinderi la matura si serioasa desbatere, se combinara masurile necesare pentru inaintarea si regularea ei formala, er mai anume s'a aflat de lipsa si s'a decis, ca spre scopul desvoltarei, stabilirei si sistemisarei alterioare si definitive, se se conchiame la -- timp potrivit tota intieligintia din apropierea Temisioarei; er si pana atunci, pentru controlarea si conducerea acestei intreprinderi -- asid precum a pus'o dl Craciunescu in lucrare, s'a constituit sub presiedintia dlui protopop un comitet provisoriu de cinci membri, anume de dnii: At. Ratiu de Caransebesiu, emeritul vice-comite al Carasilui, Petru Cermena, capitanul primariu al orasilui, avocatii Stef. Adam si Georgiu Ardeleanu, in fine profesorul Craciunescu. Cest din urma, ca autorul intreprinderii, s'a insarcinat cu perceptoratul, adica cu primirea banilor si naturalilor ce se vor oferi si darui pe sem'a Alumnului, avend densul in tota sambet'a a-si prezentat protocolul primitilor la presiedintele comitetului, unde apoi prin comitet se va despune: cum, spre a caror'a ajutorare si in ce mesura -- vor ave a fi folosite medilocele adunate; -- despre ce se vor face apoi reporturi publicului pe calea organelor de publicitate.

Din acesta scurta, dar fidela descriere se vede, ca la noi ori-ce ideia si intreprindere sanetosa, afla numai de cat imbratisiarea barbatilor de inima, si ca intieligintia noastra in astfel da casuri nu pregeta nici cat a si sacrificat timpul si ustenelele si a da tot concursul necesariu pentru ca intreprinderea se devina scura si se-si ajunga destinatiunea.

Incheiu implorand ceriului binecuvantarea, er inimelor binefacatorice cat mai calduros'a spriginire pentru acesta frumoasa si pre de lipaa intreprindere.

La recercarea din partea competente reprodusem din „Concordia“ urmatoarele:

Buda 5 opt. n. 1866.

La cele ce se reportara in „Concordia“ nrul 77 din Iliad'a, pre cat ating ele persoana mea si-mi fac o imputatiune pre carea eu o tien de nedrepta, supunand ca intentiunea dlui corespondinte e scutita de tota reutatea, in interesul adevurului me afu iademnat si indeternit a da urmatoarele aplicatiuni:

Dl corespondinte mi-je in nume de reu si tinde a mi-o asorie unui plan necurat, ca

*) Speram ca acesta intreprindere, -- ce face onora dlui profesor si intieligintiei din Temisioara care-l sprigineste, -- va gasi imitati si altele. Red.

n'am re'ntors vediat'a dlui preut gr. cat din Iliad'a.

Am a observat, ca dl corespondinte confunda onorea de intempinare ce mi-o fece rever. dn preut gr. cat. din Iliad'a cu o simpla vediat'a, pre cand eu aceea o stim de dicec ori mai mult. Inse dl corespondinte se vede a nu-i fi cunoscut, cumca eu, de loc ce mi s'a prezentat reverindele dn ca paroc gr. cat. luandu-l de a drepta mea langa mine, cu mare placere si interes am conversat cel mai mult timp cu d'insul; er' apoi observand eu, ca domnia sa lipsese la mesa de cina, de repetite ori am intreat -- cu mare parere de reu de d'insul, pana mi s'a spus, cumca ar fi ce-va-si atacat in sanetate si si-ar fi cautat ce-va-si mai tempuriu culcusiul. Era ser'a pe la 10 ore.

Manedi -- adeverat ca am cercetat biserica si scola ortodosa si si pre unii locuitori, dar dl corespondinte se vede a nu sci, cumca acestia s'a intemplat cam des de demanetia intre 5 1/2 si 7 ore; aici era lucru preste tot cunoscut, ca aveam inca nainte de 7 se plec d'in Iliad'a, precum am si plecat; -- mai de parte afle dl corespondinte, ca eu la biserica si scola ortodosa am fost poftit si condus prin dnii preuti, precum si prin epitropii si fruntasii satului, er la vediatele private am fost petrecut parte mare tot prin domniele lor caror'a le-am facut; dar dlui parinte gr. cat. Madineca, despre care aveam cauza a crede ca e langet, ore poteam, ore se cuvinea se-i merg cu vediat'a atat de demanetia?! -- dar capela si scola gr. cat. ore poteam, ore se cuvinea se le ved, cand d'in partea d'insilor nu era nici cine se me poftesca, nici cine se me conducea?

Se fie convins dl corespondinte, ca -- mi-a parut forte reu, si -- ca am dat si spre siune acestei pareri de reu, ba ajungend noptea pe la 11 ore in Temisioara si fiind asteptat acolo de un numer de amici, li-am atins si lor parerea mea de reu, er pre dl dr. P. din Oravitia, care si el se afla de fatia l'am rogat anume, ca -- avend el curund ocaziune, se-mi fie intepretele sentimentelor mele fatia cu rev. dn preut gr. cat. Madineca; la ce s'a si ingagiat.

14. ani, cat am locuit in Vien'a, cred ca de cat biserica grecesca ortodosa mai de multe ori voiu fi cercetat cea gr. cat. romana, pentru ca -- am sciut'o romana si am tienut'o santa, si -- pentru ca firea inimei mele me trage se me inchin la tot ce e -- roman si sant!

Deci, rog pre dl corespondinte din Iliad'a rog pre toti fratii gr. cat., se nu tot cautam nod in papura, ca -- die, dieu, nu o in interesul nostru. Se fim -- ce-va-si mai pucin susceptibili, ce-va-si mai toleranti, mai drepti catre olalaa.

Daca dl corespondinte si dupa aceste aplicatiuni va tiené, cumca am „smintit“, apoi lu rog, se fie convins, ca cu alta ocaziune intr'a-dever voiu emenda. Mi voiu face detorintia fatia cu rev. dn preut gr. cat. din Iliad'a -- dar fi la -- mediul noptei, er de biserica si scola gr. cat. nu voiu uitaa, macar de ar fi ca se intru pe ferestra in ele. Dar inse rog inainte, ca apoi se nu fu era-si criticat de neghiob in alta parte.

Cele ce le insira dl corespondinte din

inventarea mea catra popor, desi acele preste tot se apropria de adevur dar totu-si, precat mi-aduc eu a minte pot marturisi din cuget curat, cumca eu nu cuprind nici in idee, nici in spre-siuni adevurul intreg.

Cand me numesce dl corespondinte naltu osp'e, me simtiu provocat a-i reflecta sincer-minte, ca inaintea mea gagiularile (complimentele) si insultele sunt tot de o potrivaa.

V. Babesiu.

Protocolul

siedintiei comitetului Asociatiunei tranne romane tinute in 26 sept. c. n. 1866 (conform glui 30 din statutele Asoc.) sub presidiul Esc. Sale Dlui Presiedinte al Asociat. Andreiu Baron de Siagun'a, fiind de fatia dd. membrii ai comit.: Ilustr. Sa d. Consilar de finantia Petru Manu, Ilutr. Sa d. Consiliar guv. Pavelu Dunc'a, Rm. D. rotosingel Nic. Popea, d. Advocat dr. Ioann Nemesiu, dd. prof. Zach. Boiu, Ioann Popescu si Nic. Cristea, secretariul II., I. V. Rusu.

S'a pertractat urmatoarele obiecte:

§. 76. Se cotesce chart'a Rvrd. d. prot. si col. al asoc. Ioann Hanea de dto 6/18 sept. a. prin carea se aduce la cunosointia comitetului cumca cei 100 taleri dati din partea dlui dr. Ioann Arseniu in favorea fondului asoc. (vedi prot. sied. comit. din lun'a lui august c. n. a. c. §. 58), i-a primit intr'un equivalent de 52 bucati de aur, de cate 10 franci un'a bucata, care cu totul fac 52 franci, si ca acesta suma totodata a administrat'o la casa' asoc.

Conclus. Comitetul primesce cu cea mai cordiale recunosointia acest ofert, si se simte in placuta pusetiune a decide ca dl oferitoriu, conform §§-lor 6 p. 1 si 23 lit. d.) din statutele asoc. se se propuna viitoare adunari gen. spre a se accepta de membru fundatoriu al asoc. tranne romane.

§. 77. Oficiul opidan din Selisce prin scrisoarea din 9 sept. nr. 388 a. c. face cunoscut, cumca veduv'a repozatului Dumitru Marcu, carea a dat un numer de carti in favorea bibliotecei asoc. (care carti s'a si primit) e determinata a mai da si Lesiconul de conversatiune a lui Maier, inse fiind acela necomplet, voiesce al ei numai sub acea conditiune, ca se se completeze pre spelele asoc. din contra numita veduva e determinata a-l darui in folosul scolilor normali din loc, deci susnumitul oficiu poftesce a se incunosointia despre acest'a.

Conclus. Nepotend comitetul trece preste spelele preliminate in bugetul an. 1866/7 din partea ad. gen. tinuta in an. cur. la Belgrad, prin urmare, neavend sub dispositiune spelele necesare pentru completarea numitului op, decide a se rescrie oficiului opidan din Selisce, cumca comitetul desi e aplecat a completa acel op, inse aceea o pote face numai dupa ce aducandu-se acest obiect la cunosointia ad. gen. viitoare, se vor prelimina mai antaiu din partea acelei'a, spelele necesare, informandu-se intr'aceea pan'atunci prin secretariat despre pretiul completarei a susmentiuatului op.

§. 78. Inaltul guvern regiu pre langa chart'a de dto 3 sept. nr. 1955/1866 impartasesce comitetului asoc. un conspect despre pro-

gresul tinerilor doctorandi la facult. filosofice din Vien'a: Ioanne Dragomiru si Nicolae Popuier din care conspect se vede, cumca acesti tineri a depus rigorosale prescrie pre an. scolastic 1865/6 cu aprobatiune.

Se ia spre sciintia.

§. 79. D. proprietariu in Zlatna, Geor. I. giu Visi'a, cere a i se da afara actele relative la detoria sa de 300 fl., ce o are la Catarin. Curesiu alias Purece din Boiusiu si carea i oferit'o in favorea fondului asoc. inse comitetul nu a potut'o executa --, apromitendu-se a se va incerca dlui de nou a o scote pre calea legi.

Conclus. Secret. se impoteresce a i da afara numitului dn actele cerute.

§. 80. D. membru al comitetului dr. Ioann Nemesiu ca referintlo comisiunei denumite in siedintia din 4 sept. a. c. §. 64 in cauza impartirii stipendiilor asoc. preliminate din partea adunarei gen. de la Belgrad tinuta a. c., referoza a sup'a concurselor intrate la comitat pana la terminul desipt.

Din reportul comisiunei se vede, ca concurenti fura preste tot 19 insi, dintre cari 8 insi pentru studiul pedagogic la Prag'a, 9 insi pentru ascultarea drepturilor si 2 insi pentru cultivarea studiilor politehnice.

Comitetul luand la serioasa esaminare testimoniile si documentele resp. concurenti, avend in vedere concludul ad. gen. tinute la Brasiova 1862 p. VI, cum si decisiunile comitetului din anii precedenti (1 Martiu 1863 §. 19 etc.), dupa tenoarea carora, s'a statorit d'principiu, ca acci tineri cari s'a impartesit in anii scol. trecuti de vre-un stipendiu al asoc. se impartesiaca si pre an. scol. cur 1866/7, dar si a retienut calculii, -- a aflat cu cale a decide stipendiile preliminate pre an. scol. 1866/7, -- pentru a caror impartire s'a publicat concursa in diurnalele nationale, -- se se impartaa in modul urmatoriu:

a) Cele 2 stip. de cate 300 fl. v. a. y. 50 fl. spele de caletoria, destinate pentru ascultatori de pedagogia in Prag'a, s'a conferat tinerilor: Georgiu Munteanu teolog abs. in B. c. siu, cu calculi de eminentia si Stefanu Torpana abiturient maturizat cu calcul: „deplinu mpturura“, acest din urma s'a bucurat si ca giman de un stipendiu din partea asoc.

b) Cele 3 stipendia de cate 100 fl. v. pt destinate pentru 3 juristi in Vien'a si Pest'a s' dat tinerilor: Ioanne Neohit'a vigorosante, Andreiu Cosu'a jurist in al III. an in Pestau si lui Georgiu Gerasmu Rusu jurist in al III. lea an la Universitatea din Vien'a; toti acesti gi le-au avut si in a. scol trecut; er cel de 80 fl. s'a conferit tinerului Nicolau Olariu jurist in an. III. la acadami'a c. r. Sabii; carele inca s' bucurat si in an. trecut, de un stipendiu din partea asoc.

c) In urma stipendiul de 300 fl. destinate pentru un tener, carele se va consacra studiilor lor tehnice la institutul politehnic din Vien'a s'a dat tenerului Dionisiu Radesiu, carui'a i conferise acest stipendiu si in an. scol trecut inse din cauza, ca i s'a impartesit stipendiu cam tardiu, nu fu primit pre acel an la cursurile studiilor politehnice.

FOISIORA.

Canteco poporale.

I.

Cine me scose din sat
N'aiba loc de alinat,
Nici lemn uscat de cruce
Nici la gropa cine-l duce.
Nici soanduri de coparsieu,
Nici nu-l ierte Domnedieu.
Nu m'a scos cand am fost mic
Ci m'a scos cand fui voinic,
Nu m'a scos cand am supt titia
Fara cand avui dragutia.

II.

Plange-me mam'a cu gele
Ca me string domnia n curele,
Dieu in curelo de vaca,
Remane casa seraca,
Si in store lungi si grose
Remane a mea frumosa,
Reman prunci plangand in vetra
Si n'or sci, cine li tata.

III.

Cine me prinse catana
La morte n'aiba poména
Ca poména el si-a dat
Cand catana m'or luat,
Cine me prinse de cap
La morte n'aiba colac,
Ca colacul si l'a dat
Cand la camp m'or siuturat.

IV.

De-ai joca ca nuc'a n ciur
La straini tot nu esti buna,
De-ai joca ca alun'a
Strainu-ti baga vin'a,
Ca se aiba strinul vreme,
Catra mine-ar taia lemne,
Si se aiba strinul rend
Dieu m'ar portat tot flamend
De-ar urla valea de zama
Din strin dracu-ar face masua,
De-ar urla valca de lapte
Din strin dracu-ar face frate.

V.

Cui i pare reu pre mine
Bate-l domne pana mane,
Cui i pare reu pre noi

I da domne siese boi
Doi se i-i manoe domnia,
Doi se-i scalmene lupii
Cu doi se-si care mortii.
Si-i da domne cinci fetiori
Inaltuti si balaiori,
Cand vor vre ca se se 'naore
Cium'a pre toti i doboro;
Mance-l, bata-l sörtea gre
Dora reu nu i-a paré.

VI.

Eu me duc, codrul remane,
Frund'a plange dupa mine,
Dupa dracul planga nime,
Dupa mine-oiu plango eu
Cand oi vedé ca mi reu.

Culese de langa Crisiulu negru de M. Popiliu.

Socota preste socota!

Ah te jur pe sant'a cruce!
Stai cu mine, nu te duce...

Alesandri.

Pre onorea mea Ti-o spun
Ca tu n'ai spiretul bun,
Mihalache! stai aci!

Noi avem a socoti... *)

(Traducere den „Concordia“).

„Concordia“ ceru socota de glumele mele. Tonul ei ar pretinde se nu-i raspund in foisiora ci in „loc deschis“, dar totusi asta da sacrificam esentia pentru formalitate, seu bine binedic: nu m'asiu duce in catro me ping.

Socota o incep -- more patrio cu citatiune latina -- cu Horatiu od'a XXII. Integritas vitae scelerisque purus etc pana la: Fumus pharetra!

Cu acest'a am voit se arat ca io inca tie mult la latinésca, apoi convine aci, seu ba judece Concordia, dupa ce faretra o va identifica cu epitetele ce le imprascia.

Dice „Concordia“ ca n'am spirit bun intr' adevur acest'a e mare nenorocire pentru mine in timpul acest coleros, cand dupa prescrierile medicilor fie cine ar trebui sa aiba sine o stiola de spirit bun, seu alt ceva spirituos.

*) Daca bunul certoriu va afla ca am facut versuri se am pardon caoi e incercarea prima, si daca public, am drept din antecedentia altor'a. Dar inse va afla ca versul e bun, apoi me rog se mi se atribue mie, ei smintelor de tiparu.

Casa' asoc. se potfoca a solvi susnumitilor neri asemnatele stipendie in rate trimestrali la langa evitantii vidimate de catre directiunile institutelor respective. Totodata tenerii stipendiali se indetoreza a substerno cu finea fie-carui mustru la comitetul asoc. dovedile resp. des- te propr. facut in studiu.

§. 81. Se presentoza conspectul despre casa' asoc. din carele se vede, ca casa' asociat. are in proprietatea sa pre timpul ac- estii sedintie, sum'a de 24,941 fl. 98³/₁₀₀ cr. v. a. Se ia spre sciinta.

§. 82. Se raportoza despre banii incursi fondul asoc. de la sedintia trecuta, cari se publicia in special in unul din nr-ii viitori „Tel. Rom.“ (s'a publ. in nr. tr. R.) si anume: a) Prin d. Paroc in Uniad'ora Avr. Pa- rariu s'a trimes la fondul asoc. ca taxa de m. pre an. 1865/6 pentru dl Ludovicu Red'oe 5 fl. v. a.

b) Prin dl Procuror Ales. Papiu Ilarianu s'a trimes la fond. asoc. 14 galb. ca taxa de mem- bru ord. pentru unii membrii ord. ai asoc. in Bucuresci.

c) Deadreptul la casa' asoc. a mai incurs parte ca taxa de m. ord., parte ca oferte, cum pentru acte sum'a de 26 fl. 30 cr. v. a.

Cu acestea se incheia sedintia comitetu- li asoc. pre la 6¹/₂ ore dupa amedi.

Datul ca mai sus.
Andrei Bar. de Siagun'a m. p. Presedinte.
Tel. Rom. I. V. Rusu, m. p. Secr. II.

BUCOVINA.

*mele trasure din vietia comunală, la
introducerea legii comunale votate de die-
ta si santonate de Imperatul.*

D'ntre tote lucrarile dietei bucovinene, de un din cele mai insemnate: legea comu- nala din 14 noemvre 1863. Asta lege s'a votat dieta de parti'a guvernului, pre cand drép- t, parti'a contraria, aperase cu tote armele ei presentatiunea cercuala. Venitoriul ni va a- tii, care ar fi fost mai buna din aceste forme constitutiune, ataca numai voiesc prin scrie- ta acesta a areta publicului cetitoriu cat de pace este poporul roman de formele constitu- tiunii, si cat de otarit lucra ei, daca are con- catori intiepti, cari se porthe la inima do- tati'a pentru binele si fericirea poporului.

Am avut ocaziune a cunoasca imprejura- re sub cari s'a facut alegerea consiliului co- munal si a primariului din Iacobenii in Bucu- v'ina, si de aceea voiesc a descrie in trasuro agitive cele petrecute acolo.

Acest loc romantic se intinde pre amen- doua malurile riului Bistritia, si are preste 1000 de locuitori, dintre cari cam. 580 sunt romani, era ceialalti sepusiani (Zipser) lucra- ri la baile de fer ce se afla aici. Asta comuna de vechia romanescă curata, inca cu mult mai multe de ce s'a impreunat Bucovina cu impe- ri'a austriaca, era ea cu acest nume numita de un Iacob, cel d'antiau locuitoriu al ei, si de timpul venirei sub Austria era indiestrata multe privilegie, cu paduri si munti, inca cam'a de pre timpul cand ocolul Campulun- lui era republica. Tote aceste bunuri, prediuri

si drepturi le perdura acesti locuitori incet cu incetisiorul, si padurile le-a dat camar'a dlui Mantiu spre aministrare, pana ce vor umbla baile deschise de el in Iacobenii.

De aci so nascu superare Romanilor, si era consecintia ca acesta se se pota observa fatia cu nemtii mai vertos cand fu vorba de re- presentatiune comunală.

Asta s'a si aretat la alegerea consiliului comunal, ce s'a inceput in 1 iuliu cu al III trup de alegere. Romanii temendu-se ca nu vor fi deplin reprezentati, corespunditoriu greuta- tilor ce le portha si drepturilor lor, si apoi fiind majorisati de nemti, se fie starea lor si mai grea, s'au pus sub conducerea preutului lor d. Alessandru Plesca, care si merita inerederea si recunoscentia lor.

DSA a intemeiat si satorit cea mai strin- sa solidaritate intre poporeni si, si la votarea din a dou'a di, ce fu in 2 iuliu, remasera u- mittedi si ineredenti toti nemtii, gidovii, armenii si toti diregatorii montanistici locali, de disci- plina, tactul, energia si memori'a Romanilor la votisare, si vedind ca cu tota aliantia lor a tuturor'a nu pot reesi cu candidatii lor, au aflat preteste a medilocu amanearea alegerei in trupul I de alegere, cugetand ca cu mediloco se- ducaatorie pre incetul tot vor invinge; inse tote armele lor s'au tempit, si tote medilococe lor s'au ruinat dand de statornicia romanilor, cum se surpa corabi'a de stanci in medilocul ocea- nului. Acesta s'a vediu deplin, cand in fatia capului preturei c. r. den Dorna in 15 aug. s'a indeplinit alegerea si in trupul I de alegere.

Romanii au reesit cu 12, era nemtii cu 6 consiliari comunali. Acestia toti au ales den medilocul lor de primariu in 13/25 august pre Ioane a Luci Iacobanu, un barbat onorat, dili- gint si energic, care desi n'a fost norocit a fi umblat la secle, totusi scie ceti si serie ro- manesce.

Pentru ca se ni putem face idei chiare despre acesta alegere, despre precumpenirea, pregatirea si solidaritatea romanilor la ea fatia cu nemtii, aretam numai aceea ca pre cand nemtii in al III trup de alegere den 294 de votanti, numai abid 30—60 de voturi au potut concentra in alesii lor, romanii n'au imprasciat neci un vot, ei le-au concentrat tote in candi- datii lor spre admirarea si neacceptarea tuturor partitelor contrarie. De aceea administratorul montanistic dise in publice catre nemtii sei: „Noi am cadit cu . . . mare la alegerea de fatia,“ era altii disera romanilor: „Iscusintia ovredesca si armenesca, neci inteligintia dire- gatorilor montanistici si a nemtilor de aici, n'a potut produce ce a facut preutul vostru, — de va mai tien' aseid, se sciti ca aveti de invotiator un preut intiept si maestru.“

Despre aptivitatea acestui consiliu comu- nal numai atata sum in stare se impartesi ca sedintia 1. a fost in 1 sept. c. n. deschisa in presintia primariului, prin o cuventare a pre demnului si energiosului preut local d. Ale- sandru Plesca (ce urmaza mai la vale, mi-am procurat'o, crediend ca e demna de publicat.) Acum'a numitul d. preut e denumit de admini- strator parochial in Dorna, spre mare superare a Iacobenilor. Dee Ddieu se fie inlocuit de un

urmatoriu asemenea demn, ca so nu se perda cele cascigate.

In sedintia 1. otaririle mai insemnate sunt: *limb'a romanescă de limba oficială in tote afacerile comunale in lantru si inafara*, si s'a indetorit primariul a escrie concurs pentru locul de scrietoriu comunal, a- dunatoriu de bir si cheltuiete.

Speram ca tote vor decurge bine, si ca ustanelele si nisuintiile zelosului preot vor ave rezultatele cele mai bune.

Cuventarea

*d'hu preut Alessandru Plesca la deschide-
rea sedintielor consiliului Iacobenilor,
in 20 aug./1 sept. 1866.*

Pre onorati consiliari comunali! Ame- surat legii comunale santonate de pre lumi- natul nostru Imperat in 14 noemvre 1863, prin care s'a indurat Nalt'a Maiestate a asiedi si comuncel pe o temelia constitutiunala si in poterea carcia si noi astadi ne aflam adunati aci la consiliu me simtiu forte fericit a ve sa- luta in numele dlui primariu ales de D. Vos- tia cu cea mai adanca si mai fierbinte stima.

Chiamarea nostra este forte mare si res- pundera nemarginita, caoi noua ni a incrediut comun'a tote trebile si interesele sale si de la acurat'a si consciintios'a implenire a detorintie- lor nostre fatia cu comun'a si nalt'a ocarmuire aterna binele si fericirea, seu reul si nenoro- cirea acestei comune. De aceea trebuie se fim lipsiti de ori ce patima si partinire si se avem naintea ochilor nostri numai binele si fericirea comunei, pre care o reprezentam fara priviri personale seu familiare.

Deci cu Vo salut de'n tota inim'a si cu tota cuviintia si me simtiu forte norocit a con- lucra den tote poterile mele cele neinsemnate pentru binele si bunastarea acestei comune.

Aici vi infatisiediu pe Primariul comu- nal, carele este un om tener dara forte onorat si fiind ca dora inca n'are atate cunoscintie si esperintie, cate se recerde la un asemenea fun- tiunariu si cu deosebire intr'un loc amestecat si asi dicend desolat precum sunt Iacobenii, ve rog fierbinte in numele dsale si a causei celei bante ce o avena naintea ochilor, adeca reprezentantiei si a autonomiei, care ni-o ase- cura legea comunală acum'a antia ora pusa in lucrare, ve rog dio pentru spriginul, sfatul si ajutoriu la tote afacerile comunale, ca asi cu poteri unite se ajungem tint'a spre binele, buna- starea si multamirea tuturor locuitorilor de ori ce limba si ori ce relege.

Se binecuventam si se marim pre cel ce ni-a facut cu potintia acesta adunare represen- tativa!

Se traesca Maiestatea Sa pre luminatul nostru Imperat Francisc Iosif I, de'mpreuna cu stralucit'a sa familie!!!

Se traesca imperati'a nostra constitutiun- ala intraga si nedespartita!!!

Se traesca comitetul tieri nostre ca pri- vighiatoriu constitutiunii in Patria cu vrednicul ei Presedinte si mare Patriot D. Endochiu cavaleriu de Hurmuzachi!*

La acestea s'a rostit cato de trei ori so traesca intr'un mod porthe entusiastice.

Prin acesta (dise oratoriu) dechiar in numele Primariului local esta sesiune de des- chisa si sedintia de astadi de inceputa.

Economia.

Despre pregatirea gunoiului animal si vegetabil.

1. Cu cat oresi cari gramada de gunoiu cuprinde in sine mai multa balega, si urina (pi- siat) afara de tote alte mestacaturi cu atat si putredimea gunoiului mai repede se intompla; dar mestecandu-se cu baleg'a si cu urin'a ani- malelor pae, plava, tulei, seu frundie, atunci si procesul putredimeii cu atat mai tare se intar- die, cu cat partile acestei mestacature sunt mai batose si mai lemnoze. —

2. Dintre balegele indatinat in curtea economului de camp, cele a animalelor cornute adeca a boilor, a vacilor, bibolilor, etc. trec mai repede prin procesul putredimeii, din cau- sa ca sunt si apatoze, de unde apoi economul de camp face bine daca baleg'a din stalogul vitelor cornute din preuna cu asternutul ce consta din pac, seu din pleve, din tulei, seu frundie o mesteca, si cu aceste din preuna o arunca pre gramad'a de gunoiu, ca asi cu ba- leg'a din preuna si cartogul se putrediesca. —

3. Gunoiul de vite cornute pregatit in modul cel descriu, da holdei si plantelor ei un nutriment, desi nu asi de puternic, ca cel de cai, seu de oi, si de capre, dar totusi are destul de mare pretiu, pentru ca imprestat pre holda din cauza ca mai incot putrediesce, pote se nu- tresca plantele mai indelungat. —

4. Fiind ca hold'a se pote dirego cu fol- los bun prin gunoie cascigate si de la alte ani- mele casnice, precum de la oi, capre, cai, muli, asini, porci, de la sburatoze si de la omeni, a- siadar in puntele urmatoze vom se mentiuam ceva mai din adins despre insuririle si intre- buintierea balegelor aci numerate:

5. Baleg'a oilor, si a caprelor consta din globuri mici, si rotunde care si altcum au in sine putina umediela.

In curtea economului de camp nu este indatinat, cu baleg'a oilor, si a caprelor se se stringa la un loc si cu asternutul culcusului dimpreuna se se predec putredimeii pe gra- mad'a de gunoiu, deci, fiind ca acest soi de balega in starea in carea pica el de la oie, si de la capra, cuprinde in sine inca o materie pre fina de plante, mestecata cu un fel de suc din l'ontrul oiei, ori a caprei ce se areta forte nutritoriu de plante, asiadar acest soi de ba- lega, de si nu este mai nainte petrecut prin procesul putredimeii in gramad'a de gunoiu, to- tusi pre holda imprestat, areta efect forte bun in orecscamentul plantelor. De unde se explica si cea datina a economilor de camp, ca ei pre pamentul de aratura, ce-l lasa in odihna in de- curgerea unui, ori de doi ani, (numit ogor) pun oi la pascatore pre acest pament, care nu- numai cu baleg'a, ci si cu urin'a lor, direg hold'a.

Poterea gunoitore de holde, si nutritore de plante a balegei de oi si de capre de si este mai mare de cat a veri-carei altei balege de animale casnice, totusi indelung uu tine, pen-

os. Daca inse n'am, nu e vin'a mea, io m'am us la bolta se-mi cumper, intr'o di de marti, ar nu mai gasiu, negotiatoriu mi response tot l'a dus un coleg de al meu, secretariu ca sine, l'am si vediu apoi joi in „Conc.“ cu tote optele, unde politia conservativilor Ungariei aducea in legatura cu camesia cea lunga a lui secretariu de la „Conc.“ pre cand de alta parte sta se ni spuna biografia: ca e june inca etc. par ca daca n'am sei-o, am senti lacuna in istoria dezvoltarei nationalitatei romane.

Adese repetesca d. secretariu „io estmic“ de la Concordia, va se dica: daca vor esi cei pariori, cei mari cei maroci, apoi se te tieni a prey si cenusa. — Buna ora caia cum noi am fi cetit tot pre acea colona a Concordiei mai la vale cu doue puncte cumca coppii sunt multe feliuri, unii teneri er altii betrani. Io cred forte ca neci d. proprietariu al „Conc.“, neci d. redactor — care paro-ni-se s'a retras — n'au sciut nemica de artielul dlui se- cretariu, deci nu eu ei, ci numai eu d. secre- tariu glumim aci, si eu consotii dsale.)

Nu-i piace ca „Conc.“ s'a numit diurnal mogleos. Se socotim: unui vas cu apa nu-i poti lice vas gol, unei scandure tinose cauta se- lic tinosa seu cu tina. In „Conc.“ nr. 60 se tribul mogiea unei corespundintie din Albina,

deci cu fu „Conc.“ daca nu diurnal cu mogi- cia seu mogleos?

Neci o superare n'are loc pentru ca vi reproducem cato un cuvent, asi noi nu ne-am superat daca ni-ati numi „Albina“ dulce, du- pa cata miere a publicat sub rubrica economie. Intr' adevet s'a publicat si pretiu tren- tielior, dar acesta numai pentru acei diaristi conservativi cari afirma ca sentimentul nostru de nationalitate e fetul partitei rebelo france, — acestia daca si-vor vedo aspiratiunile deven- nite trentie, apoi se le pota aduce la Viena, a le vinde cu 8.

Arunca „Conc.“ redactorului „Albinei“: „patronul dtale Babesi“. — Precum se vede, nu crede ea ca sunt omeni ce vor sci cum e cu autonom'a si nedependintia individului, si ca contielegerea unesce multimea, ci vede lumea tot din patronari. Am audit — nu sci in cat va fi adevet — ca fie care om privese insti- tutiunii din lume prin ochianul cercustantie- lor intre oari traiesce, — me mai invetiase in- ca un profesore de filosofa (fie-i invetiatur'a de pomena) ca si optimismul si pesimismul, ju- decat'a intraga omenesca, procede din despuse- tiunile interne ale individului.

„Conc.“ vede bine ca ea le-a provocat

tote, si ca io nu-mi fac socot'a de cat numai cu cuvintelo ei, si acestea in forma mai blanda.

Mi dice d. secretariu a Concordiei ca am o calitate de „obraznicia“. — La acesta vreu se vorbesc cu dsa cat se pote de serios: Obradiu e fatia, obraznic e omul cu obradiu, obraznicia omul care se portha precum se cuvino unuia cu obradiu. Dar ajunsei aci intr'o cercustantia ne- placuta in fatia o. public, cer scusa, daca me adresediu numitul scrietoriu: ceea ce faci dta, dle secretariu, o „neobraznicia“, ti-o dechiar si cu acesta am gatat personalitatiile cu dta, daca cumva te senti vatemat, poti cere veri o satisfacere, sum gat'a ati da, astfel se desfac pre la noi personalitatiile nu prin diuare. Fiind ca actor seq. forum rei, se-ti spun ca pre mine me gasesci la „Albina“ in orele de dupa me- diadi, pana la 3 novembre.

Are „Concordia“ mare placere a pro- voca cate la un artielu din „Albina“ si aflan- du-l nesubseris, a striga in lume ca e scris de N. N. cel'a de N. N. va se dica neci mai mult neci mai putien de cat a face pre omul politiei in diaristia romana. Las ca daca politia statu- lui ar fi atat de nefericita in presupunerile sale, n'ar mai merita neci un cruceriu din buget.

A propos! „a face pre omul politiei in diurnalistica“, in asta maniera noua s'a inamo-

rat si „Umoristul“ in nr. 28, dar se me oreda dsa ca io sum io, si nimene altul, sunt pre multe persoane ce le crede un'a, si daca nu-i response cel'a pe care l'a provocat la onore, e ca acela nu glumesc cu onora.

Daca pe Albina nu e scris foia politica etc. afte dsa ca era de prisos dupa formatul co- lar, caei ar semen'a pretinde ca si pe fruntea omului se se scrie „e om“, pentru ca „Um.“ nu-l cunoasca de pre forma si miscament.

Cele lalte ale „Um.“ le trec cu vederea, sunt — me esprim cu terminul favorit alui — nisce imbalatiuni. La mediloc am gasit un umor, me tem a-l cita nu cumva se proteste „Umor.“ ca nu-e al lui, ci seu casualitate, seu sminta tipografica casl cu cel'e poesie. Voiu vota pentru casualitate: un morariu caduise dintr' un fag, casualminte pre un iepure, se falia apoi ca anume sarise pentru iepure si ca l'a prins: d'aci incanimente e indroptatit a con- chide cumca cati morari vor cadé, toti vor prinde cate un iepure.

Datum ut supra

secretariul Mihalache Dumitrache.

tru că pre holda imprasciate pri repede se desface. De după experimentele făcute în asemănarea plaselor de gunoie a unei cămăși, se vede, că un'a mază (centenariu) de balega de oie, seu de capra produce în antaiul an al gunoierii, cât trei centenarie de gunoii de vite cornute.

6. Baleg'a cailor, a mulilor, și a asinilor consta ca și cea a oilor și a caprelor din globi rotunzi înse de o ténatură mai moline. Urin'a acestor animale se deschilinesce de cea a altor animale casnice prin acea impregiurare, că are un miros deosebit carele în urin'a altor animale casnice nu se afla; chemicii vor se-l numésca miros de amonica (salmiac.) —

Desi în stalógele cailor mai puțin gunoiu se face prin asternerea sub ei, de cat în stalógele animalelor cornute, totusi fiind tiesetur'a balegei de cal mai désa de cat a animalelor cornute, din această causa într'o catime amesurata de gunoiu de cai mai multa potere nutritóre de plante se cuprinde de cat într'o asemene catime de gunoiu de vite cornute.

Gramad'a de gunoiu, constatóre din balega de cal mestecandu-se cu paie, trece prin procesul putredimeii cu desfasurarea unei caldure mai pana la aprindere de mare; care caldura, după comun'a esperiintia, se dice a proveni din fiint'a paielor în mestecatur'a balegei de cal pentru că cu cat mai putine paie se afla în gramad'a de gunoiul cailor mestecate, cu atat și în procesul putredimeii fierbintiél'a este mai mica.

Baleg'a cailor celor'a ce se nutresc cu grauntie cuprinde în sine mai multa materia nutritóre de planta, de cat a acelor'a cari îndelungul anului se nutresc numai cu paie, cu pleve, seu numai cu érbă.

7. Si porcul este un animal ce face balega în curtea economului de camp, carea tocmai ca și cea a animalelor cornute este molina, și în grad mare si apatósa; caus'a acestei însusiri a balegei de porc este modul nutririi lui, mancand el mai mult nutretiu apatos precum este: spalaturele din bucatarii, goliturele (desiertarele) din vinarserii, și din herarii. Asemene apatóse sunt erburile, radecinoile și curcubetele ce le manca porcii. — Fiind că baleg'a porcului este prè apatósa dar și cea lalta tiesetura a ei fórte seraca de tot felul de suc animal purcedietorii din l'otrul acestui animal, asiá dar această balega în gramada de gunoiu cat de tardiu trece prin procesul putredimeii, de unde apoi gunoiul de porc gunoiu lenesiu, seu și gunoiu rece se numesce. — Acea balega a porcului, ce o lapeda el în timpul cand este pus prè ingrasiare, este mai avuta de materii nutritóre de plante fiindcă poreul în acel timp cu materii semburóse se nutresce. —

8. Fiind că sburatórele casnice în cea mai mare parte vietuesc cu grauntie, dar din parte și cu erburi, asiá dar și baleg'a lor cat de usior trece prin procesul putredimeii, și gunoiul din baleg'a sburatórelor casnice cascigat dá crescamentului plantelor nutrement destul de poteric. — Desi acest gunoiu dá plantelor destul de bun nutrimont, totusi din causa că sburatórele casnice în curtea economului nu vietuesc într'un loc anumit, asiá nici baleg'a lor nu se póte totdeuna aduná și pune în gramad'a de gunoiu spre putredire. — Sunt economi de camp, cari și de adunarea acestei balege pórtă destula grigia.

9. Baleg'a omului, are între tóte ba legele mai mare potere nutritóre de plante, pentru că omul nu numai se nutresce cu cele mai bune fructe pamentesc, ci și mestecatur'a bucatelor ce le manca — constand din carnuri, erburi, și grauntie atat ferte, cat și fainate, și cópte, — este mai apta de a causá asiá un fel de balega, care prè repede trece prin procesul putredimeii, și se face fórte nutritoriu de plante. Dar prè cat este de puternica materi'a nutritóre de plante în gunoiul din balega de om cascigat, cu atat este ea și iute trecatóre, căci dedupa esperiint'a facuta în această ramura a economiei campului, poterea nutritóre de plante acestei balege, rar se mai cunósce în crescamentului plantelor și în al doilea prè óresi care holda. — Fiind poterea nutritóre a gunoiului din balega de om cascigat prè iute, asiadar acest gunoiu cu mai bun efect se aplica numai spre gunoiera acelor holde, prè care se cultivéza plante asiá numite sourte, capatinóse, seu puternice în duda; éra plantele cu duda subtire precum sunt cele de grau, de secara, și de oves etc. degraba se vor culcá de poterea gunoitóre a gunoiului de balega de om. —

C. R.

Temisóra, 5 opt. 1866.

(Reportul de septemana a Loidului temesian.)

În septemana trecuta facuram de nou esperiintia, că lips'a medilócelor de comunicatiune are influintia supra negotiarii cu grau, căci de astadata precum aici asiá și la statiunile vecine ale calci ferate érá astfel de imbuldiéla, încat asociatiunea calci ferate se vedíu silita a sistá primirea bucatelor spre straportare. Acest'a ténu mai multe dile. În urmarea acestei întemplari pretiurile bucatelor scadiura cu cate 5—10 cr. de metiu, éra cantitati mai mari se vendura numai putiene, desí din Anglia ni sosira sciri despre secerisiul nefavorabil. În pari circa 10.000 meti se vendú graul de 88—89 \mathcal{E} cu 4 fl, 90—5 fl; în tergul de septemana de astadi érá concurentia cam la 12000 meti grau și se vendea cel de 87—88 \mathcal{E} cu 4 fl. 70—4 fl. 75 cel de 88—89 \mathcal{E} cu 4 fl. 80—4 fl. 85 și cel de 89—90 \mathcal{E} de la 5 fl.—5 fl. 5 cr. de metiu. Secara se vendú circa 5000 meti cu 3 fl. 40—50 cr. — Pretiurile stau asiá: graul de 87—88 \mathcal{E} cu 4 fl. 75—4 fl. 80 cr. cel de 88—89 cu 4 fl. 85—4 fl. 90 cr., cel de 89—90 \mathcal{E} cu 5 fl; secar'a de 78—80 \mathcal{E} cu 3 fl. 40—3 fl. 50 cr; ovesul cu 1 fl. 45—1 fl. 50 cr. și 10%; ordiul cu 2 fl. 40—2 fl. 45 cr. de metiu. —

Arad, în 6 opt. 1866.

Cercarea bucatelor nu e prè mare, pretiurile reman neschimbate; negotiarea e cam stímtorita pentru că si comunicatiunea e astfel.

Tergul de septemana de eri nu érá prè imbuldit de bucate.

Pretiurile fusera: graul de la 4 fl. 60 cr. pana la 5 fl.; secar'a cu 3 fl. 35 — 40 cr; ovesul cu 1 fl. 70 — 80 cr, și 10%; ordiul cu 2 fl. 35 — 40 cr; papusioiul nou cu 2 fl. 70 — 75 cr. de metiu. — Tempul e placut.

VARIETATI.

— *Revisiunea paspórtelor* se sterse la tóte acele granitie unde pana acum de cand începusera resbóiele érá in us.

— *Coler'a.* În timpul cest fatal, unde ból'a epidemica s'a latit asiá de tarc în tíera, nu e prisosintia daca citám niste regule în privint'a portarii, ce renumitul profesor de med. din Turin într'un op poporal le predede poporatiunii. El dice: „aer curat nu se castiga prin parfumerii; acest'a etot atat'a, ca si cand cineva ar voi se mance nescar zama puturósa lipsindu-o de putóre prin cutare aroma tare. În chilile bolnavilor se se slobóda aer próspet. În privint'a mancarii: omul se încete a mancá chiar si cand semtiesce că ar mai potése mance, (adeca: se nu se sature tare;) apoi se se feréscă de ori-si ce felii de încordari, de umblari, nici se cerceteze bolnavi, prè inim'a góla seu: nemancati. Se nu bee mai mult de cat pana si potolesce setea, dara mai vertos de beuturi spiritoúse se se feréscă, precum si de mancarii neindatinat. Sciint'a invinge frie'a, semtiemintul detorintii te face se uiti pericolul. În fine numitul autor incheie cu urmatórele staturii: „Fi cu consciintia liniscita, fi precaut si cu mesura; precaut, întru tóte; cu mesura, în mancare, beutura si placeri; fara lipsa nu te espuno influintielor sticatióse; ori si care seursóre (urdirare) curéza-o deloc; cuge'a mai mult la alti de cat la tine, si nu fi fricos.“

— *Cas juridic.* „Mémorial Diplomatique“ ce se publica la Paris, sub inspiratiunea ambasadei austriace de acolo, în dilele trecute afirmase că regele Prusiei cand petrecú la Praga, uitá se platéscă la otel detóri'a sa. Acú reprezentantele prusese de acolo contele Goltz denéga adevéruul acestei sciri, si inca nemultiamindu-se cu acest'a amenintia cu proces de presa. E mare indignatiunea diurnalelor francesci pentru acest'a, cari se intréba că ce ar fi daca prin analogia, si alti potentati straini ar începe procese de cate ori nu li place ceva în diaristic'a franca. „Ph. d. I. L.“ crede că diuariele prusesci ar patí-o mai tare, daca Franca si mai vertos Angli'a li-ar cere socóta.

— *Conferintiele invetiatoresci din Buziasiu* decusera în ordinea cea mai buna. Erau adunati — precum ni se scrie — toti invetiatorii protopopiatului Jebelii, în presint'a dlui protopop Alessandru, Ioanovicu, Comisariu fu d. invetiatoriu Paul Gaitovicu.

— *Din Newyork* se telegraféza cumca imperatul Massimilian într'o cuventare a dechiarat că nu va parasí Messico.

— *Dagmar*, mirés'a clironomului de tron den Rusia sosi în Petru-pole la 28 I. tre. Ea fu cu pompa mare întempinata.

Institutul

„Betti si Marie Fröhlich“

Institut mai înalt pentru creșterea fetelor.

în Viena, (Stadt, Franciscanerplatz nr. 1.

véra: în Helenehof, langa Baden, Karlsgasse nr. 166.)

Institutul acest'a ce existe de 17 ani si e renumit în cele mai îndepartate cercuri, ce se bucura și de autorisarea în. e. r. guvern precum și de repetitele laude prin diferitele foi publice d'în Austri'a și Germani'a, este în stare prin esperiintia de mai multi ani, prin númerose caletorii pe tot continentul Europei de medilóc prin base materiala asecurata, prin organizatiunea cea mai acomodata și prin alegerea poterilor celor mai bune de instruire a garantá pentru educare completa sciintifica și sociala a invetiacelelor lui, cari se instrúeza deosebit și în sciint'a religioanaric. Religiunea gr. or. se propune deosebit în tóta septemana de preotul grecesc local. Orenduíéla acest'a nu existe pana acum nici într'un institut. Desvoltarea fisica se asecura prin localitati institutului fórte acomodate pe loc liber langa pare si prin o locuintia de véra stabila în cel mai frumos ténut al Vienei (în casa propria de la tíera.)

Programe deslucitóre cu tarifa completa și fórte moderata a pretiurilor, se trimit gratis la dorint'a fiesce-caruia.

Subscriberul ca roman și ingrigitoriu pentru mai multe damicele ce prin recomandatiunea mea au intrat în institutul acest'a, pot se-l recomand tuturor parintilor ingrigiti de creșterea ficelor lor.

B. G. Popovicu,

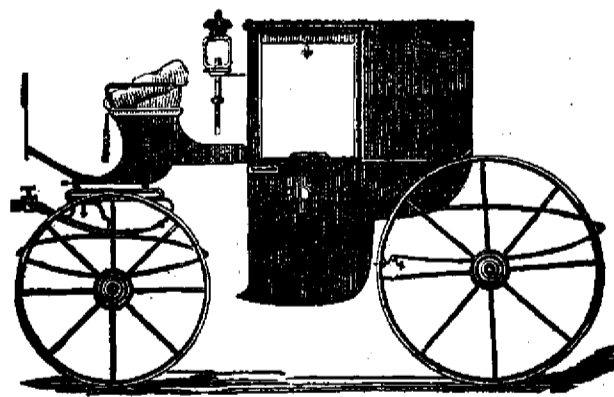
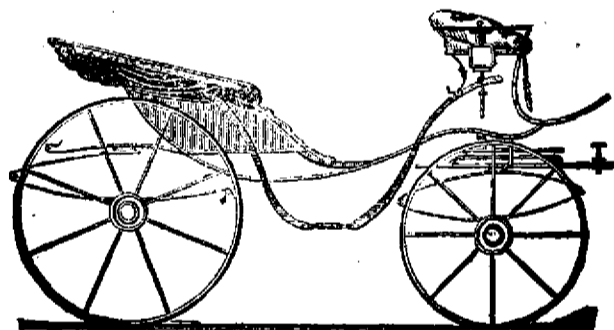
Wien, Fleischmarkt 15.

Responsuri. Dlui C. R. în Loz Grigim cat potem se încunjurám erorile, deci Te rog nu ne judeci aspru. — Dlui „Un membru al c. t. c. în Buziasiu: N'am potut'ó folosi, érá nechiu Dlui F. L. în Saagh. La dorint'a dale astadi apedéza 1—21. incl.

Cursurile din 18 optobre n. s.

(dupa aretare oficiale.)

	bani
Imprumutele de stat:	
Cele cu 5% în val. austr.	55.40
„ „ contributiunali	99.50
„ „ nóue în argint	84.80
Cele în argint d. 1865 (în 500 franci) ..	76.50
Cele nationali cu 5% (Jan.)	67.20
„ metalice cu 5%	60.30
„ „ maiu—nov.	63.—
„ „ 4 1/2%	52.—
„ „ 4%	48.25
„ „ 3%	35.—
Efecte de loteria:	
Sortile de stat din 1864	72.70
„ „ „ 1860 1/2 în cele întregi ..	79.90
„ „ „ 1/5 separata	87.75
„ „ 4% din 1854	74.50
„ „ din 1839, 1/5	149.—
„ bancii de credit	123.25
„ societ. vapor. dunarene cu 4% ..	80.—
„ imprum. princip. Eszterházy à 40 fl.	—
„ „ Salm	27.—
„ „ cont. Palfy	21.—
„ „ princ. Clary	24.—
„ „ cont. St. Genois	23.—
„ „ princ. Windischgrätz à 20 ..	17.—
„ „ cont. Waldstein	20.—
„ „ „ Keglevich	12.—
Obligatiuni desarróinatóre de pament:	
Cele din Ungaria	67.—
„ Banatul tem.	66.50
„ Bucovina	63.50
„ Transilvania	63.25
Actiuni:	
A bancii nationali	720.—
„ de credit	151.60
„ „ „	588.—
„ „ „ „	78.25
A societatei vapor. dunar.	171.—
„ „ „ „ „	192.—
A drumului ferat de nord	162.80
„ „ „ „ „	189.70
„ „ „ „ „	127.75
„ „ „ „ „	204.—
„ „ „ „ „	147.—
„ „ „ „ „	177.50
Bani:	
Galbenii imperatesci	6.8 1/2
Napoleon'ori	10.23
Friedrichs'ori	10.70
Suverenii engl.	12.80
Imperialii ruseci	10.60
Argintul	126.50

Gottfried Ziegler

Fabricant de trasuri

(carutie)

Landstrasse, Hauptstrasse Nr.

in Viena

gatesce totfelul de trasuri (carutie) gala, de sioase și de voiagiu, după delul cel mai nou, d'în calitatea terialul cel mai bun, cu preti cele mai moderate.

Doritorii de a se încunos despre modele și pretiu, se vor a catra fabricant de a dreptul.

Lampe de petroleu

cu ce ma. eminenta constructiune. Fasonulu cel mai nou elegant cu cele mai moderate pretiuri de fabrica d'în pri c. r. priv.

fabrica de lampe de oleiu austriaca

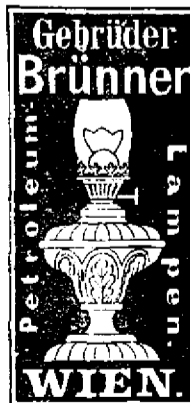
a firmei:

GEBRÜDER BRÜNNER

in Viena

Magazinulu: Cetate, Kärntnerstrasse Nr. 46 Heinrichsh

Fabric'a: Mariahilf, Magdalenenstrasse Nr. 10.

Stiele cilindrice d'în cea mai buna calitate de iaga, prearse, în neg vinu nainte sub numirea: „cilindru de phónics (Phönix-Cylinder) provedute cu sen nostru B pecum și tóte objeptele de stiela ce se tinu de lampă.

Depositu de materii ardietorie pentru salonu d'în petreolu cur american și oleu solar în calitatea cea mai buna pentru cele mai moderate p uri locale în transito-magazinul nostru. — Liste de pretiu și depingeri de lamp nóstre se tramit postitorilor franco.

Fratii Brünnner.